

proHáló érték

A proHáló időszaki kiadványa

2011. május
V. évfolyam 1.szám

Civil hálózat fejlesztés – az együttműködés művészete tréning (akkreditált képzés PL-3938)

Intenzív tréning civileknek a kapcsolat-építésről, partnerségről és bizalomról a proHáló hálózat hazai gyakorlati tapasztalatai alapján.

A képzés végigkíséri a résztvevőket a közösségektől a hatékonyan működő hálózati együttműködésig vezető úton, rámutatva a kapcsolódások különböző szintjein várható – mind belső, mind külső – buktatókra, egyúttal megoldást kínál az értékek mentén szerveződő civil hálózatok létrehozásának, és működtetésének problémáira.

A képzés moduljai:

1. A hálózat fejlesztés alapjai 16 óra
2. Közösségfejlesztés 24 óra
3. Közösségi lélekvédelem 16 óra
4. Non-profit menedzsment 16 óra
5. A hálózatfejlesztés gyakorlata 32 óra

A képzés megvalósításának terve:

- 2x3 napos intenzív tréning 48 órában
- 56 óra otthoni (saját szervezetnél eltöltött és általa igazolt) gyakorlat
- képzés elvégzésnek feltétele, a tanulnak elsajátítását saját gyakorlaton, példán bemutató dolgozat elkészítése (rövid írásos dokumentumban kérjük bemutatni, hogyan alkalmazná a résztvevő a tanultakat saját szervezetének munkájában)

A képzést sikeresen elvégzők „Civil hálózat fejlesztő” elnevezésű tanúsítványt kapnak.

Az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság (Enyft) 2010. június 28-30. között tartotta meg – a proHáló Hálózat

közreműködésével kidolgozott és újonnan akkreditált - Civil hálózatfejlesztés – az együttműködés művészete elnevezésű képzését (akkreditált képzés PL-3938). A képzés az Enyft TÁMOP 5.5.3.-08/02-2008-0029 projektje keretében, az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

A képzésen 14 fő vett részt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei civil szervezetek képviselőiben.

A résztvevők az első három nap után következő háromnapos képzésig elkészítették írásbeli dolgozatukat, egy általuk ismert hálózat elemzéséből, majd ismét találkoztak hogy tovább bővíthessék ismereteiket a hálózatok működésével kapcsolatban.

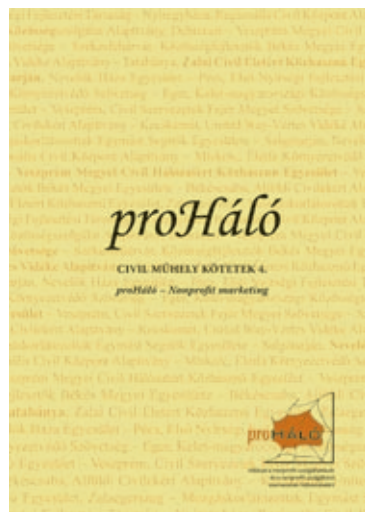
CIVIL MŰHELY KÖTETEK – 4.

Megjelent a CIVIL MŰHELY KÖTETEK sorozat 4. kiadványa proHáló – Nonprofit marketing címmel, mely hiánypótló, hasznos információkat tartalmazó segédlet, útmutató.

Az Előszóban Varga Endre – a kötet szerkesztője, a proHáló Hálózat marketing munkacsoportjának vezetője – ajánlja a nonprofit marketing új szakirodalmát, mely – a proHáló Hálózat marketing stratégiájának tapasztalataira támaszkodva – a civil szervezeteknek, hálózati együttműködéseknek kíván segítséget adni.

A tartalomról:

- Cserpes Attila: Civil szervezetek a marketing érdekében
- Varga Endre: A proHáló Hálózat marketingtevékenysége
- A proHáló Hálózat hosszú távú marketingterve
- Arculati útmutató
- Kiadványaink
- proHáló – Hálózat a nonprofit szolgáltatások és a nonprofit szolgáltatók fejlesztéséért
- A proHáló Hálózat tagszervezetei és elérhetőségeik.

A proHáló Hálózat tagjának:

Csathó Tibornak

2011. január 17-én

megszületett kislánya Borbála,

Csathó Borbála

Paliczné Pelenczei Szilviának pedig

2011. április 22-én kislánya, Péter.

Palicz Péter

A kiadvány a proHáló Hálózat szellemi műhelyében készült, létrehozásában közreműködtek a proHáló Hálózat marketing munkacsoportjának tagjai.

Beszerezhető a proHáló Hálózat tagszervezeteinél.

Ezúton gratulálunk és sok boldogságot kívánunk az egész családnak!

„Együtt dolgozni siker”

A proHáló hálózat szlogenje most fokozottabban érvényes, nemcsak a hálózatunkra, hanem az egész civil szektorra. Út és megoldáskeresőseinkre a külső környezet a 2011-es évben sok bizonytalanságot rejt. A Nemzeti Civil Alap forrásainak csökkenése, más pályázati lehetőségek szűkülése, megszűnése az egész szektor működésében nagy nehézséget okoz.

A különféle hálózatok megszűnése, átalakulása is jelzi a szektor működésének, működtetésének nehézségeit. A szervezetek alapszabályai, alapítói okiratai olyan nemes célokat, tevékenységeket tartalmaznak, amelyek a közösség érdekében, a közjó elérésének a célját tűzik ki. A civil szervezetek tagjai, vezetői működésük során sok képzésen, tréningen vettek részt, hogy tevékenységüket még jobban, szakszerűbben tudják végezni. A 2011-es év ebből a szempontból egy túlélő tréningnek is nevezhető, de egyúttal csapatépítő tréning is mert a nehézségek kezelésében amelyik szervezet összefog az igazi csapatává válik, és a korunk média sztárjának szavait használva „Mindig, minden körülmények között” teszi a dolgát, szervezi a programokat, biztosítja a szolgáltatásokat, civilként, önkéntesként dolgozik tovább. Az állam válláról sokszor azokat a terheket veszi le, amelyeket mikro és

makro szinten forrás és ismeret hiányában nem is tud kezelni. Gondoljunk akár a kulturális, oktatási, karitatív és a többi sokszínű nonprofit szervezet működésére. Ezek a tevékenységek nagymértékben hozzájárulnak társadalmunk humán erőforrásának – az embernek – a bővített újratermeléséhez. A jelenlegi társadalmi problémák megoldása sem képzelhető el szektorunk bevonása nélkül, mert a mindenkor aktuális politikának is tudnia kell, fel kell ismernie, hogy a velünk való kommunikáció és véleményeink, érdekeink figyelembe vétele nem gyengíti, hanem erősíti akarátának végrehajtását. A változások időnként szükségesek, a prioritások változnak, de az igazi civilek általában nem a változáskor bukkannak a felszínre.

Lapszámunkban többek között két jelenleg is aktuális témával, az önkéntességgel és a közösségi alapítványok lehetséges tevékenységével is foglalkozunk. 2011. az Önkéntesség Európai Éve sok lehetőségre, programra, sőt kötelességre is felhívja a figyelmet. Mi is szeretnénk, ha ebben a programban létrejövő kezdeményezések nemcsak egy alkalomra, ennek az évnek szólnának, hanem a már meglévő programokba, tevékenységekbe beépülve hagyományt teremtenének.

A közösségi alapítványokkal már többször foglalkoztunk, nemzetközi konferenciák kapcsán is. Aktualitását, magyarországi bevezetését az egri és budapesti kezdeményezés adja a témának. Ez a fajta alapítványi típus különösen alkalmas a helyi közösségi kezdeményezések problémaorientált feladatainak lokálpatrióta, filantróp megoldására.

A proHáló hálózat májusi hálózati találkozóján is tapasztalható volt – belső vívódásaink mellett – a civil szektor jelenlegi bizonytalansága, információ hiánya.

A találkozónk végkicsengése mégis az volt, hogy eddig megszerzett tapasztalatainkat, belső erőink mozgósításával, közös munkával folytatjuk és szélesítjük az egész civil szektor érdekében, mert „Együtt dolgozni siker”.

Uramecz János
Mozgáskorlátozottak
Egymást Segítők Egyesülete
Salgótarján

A pHérték NCA Demokrácia- és partnerség fejlesztési Kollégiuma támogatásával jelent meg.

pHérték

Impresszum

A proHáló hálózat időszaki kiadványa

Kiadja a Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület megbízásából

a Nevelők Háza Egyesület

Felelős kiadó: Czebeiné Nemes Bernadett

Felelős szerkesztő: Hajnal Zsolt

Borítóterv, fotó: Csathó Tibor

Szerkesztőség:

7624 Pécs, Szent István tér 17.

Telefon: (72) 215-543 Fax: (72) 315-679

Web: www.prohalo.hu

E-mail: hajnal.zsolt@civilhaz-pecs.hu

Szerkesztőség: a proHáló hálózat marketing munkacsoportjának tagjai

Lapterv, előkészítés: Edenscript Kft., Pécs

Nyomdai kivitelezés: Molnár Nyomda Kft.

HU ISSN 1789-5146

Tartalom

proAKTÍV

Civil hálózatfejlesztés – az együttműködés művészete tréning	2
A hálózat munkacsoportjainak tevékenysége 2011. első félévében	7
Közösségi alapítványok jó gyakorlatai	9

KITEKINTŐ

Merre haladunk? – A magyar civilszektor 20 éve	4
Ibsen Ház – Művészeti, Oktatási és Közművelődési Központ	12

Coworking – avagy az együttműködés	13
Az önkéntesség kiemelt szerepet kap 2011-ben	14
Egyedülálló Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ nyílt Kecskeméten	16
Számvevőszék a civileknél	17

MENTÜNK, LÁTTUNK, VISSZAMENNÉNK...

Ismét úton a proHáló	18
----------------------	----

Contents

proACTIVE

Civic network development – the art of cooperation	2
Activities of our workgroups in the first half-year of 2011.	7
Best practices of community foundations	9

LOOK-OUT

Where are we heading? Twenty years of th Hungarian civic sector	4
Ibsen House – Centre for Arts, Training and General Public Education	12

Co-working	13
The role of voluntarism in 2011	14
A unique Complex Centre for the Rehabilitation and Care of Homeless People has been opened in Kecskemét	16
The court of Auditors at a civic organization	17

HAVE GONE, SEEN, WOULD GO BACK

proHáló in motion	18
-------------------	----

Merre haladunk?

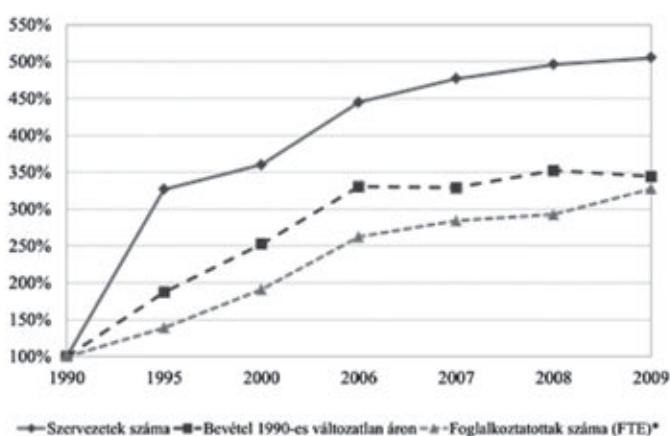
A magyar civilszektor elmúlt 20 éve!

Sokan a demokrácia és a rendszerváltás elvitathatatlan nyertesének kiáltották ki a magyar civil társadalom és annak szervezeteinek elmúlt 20 éves történetét. Ugyanakkor nagyon kevesen ismerik és értik azt a rendkívül változatos és gyakran eklektikus folyamatot, amin a hazai civil szektor fejlődése alatt keresztülment.

Köztudott tény, hogy a hazai nonprofit szektor viszonylag rövid idő alatt nagyon gyors mennyiségi fejlődésen ment keresztül. A mennyiségi változás mellett zárójelben meg kell jegyezni azt a gátló folyamatot, amelyet a volt **állampárti hatalom kettős átalakulása** jelentett. Az állampárt egykori vagyonának „széthordásával” és a korábbi szatelitszervezetek egy részének infrastruktúráján új egyesületek és alapítványok születtek, immár a demokratikus törvények adta legális keretek között. Tisztségviselőik „szétszóródtak”, de tovább építhették immár pártkeretek nélkül maradt személyes hálózatukat. Egy részük valóban a független civil társadalom kiépítésén munkálkodott, míg más részük fenntartotta politikai kapcsolatait. Ettől eltekintve és az adatok tanúsága szerint a szektor mérete 1990-hez képest négy és félszeresére növekedett. Ugyanakkor jól látható az is, hogy a szektor bevételének reálértéke és a foglalkoztatotti létszám sokkal lassabban nőtt, mint a szervezet-szám. A „trendvonal” megtörése különösen a 2006-2007 valamint a 2008-2009. évi bevételek esetében tűnik jelentősnek.

1. ábra

A nonprofit szektor növekedése: szervezetszám, bevételek, foglalkoztatottak, 1990-2009

A kilencvenes évek második felére hazánkban is markánsan kirajzolódott a civil szektor határvonalai, emellett a szektorban mélyreható változások mentek végbe a szervezetek megerősödésével, gazdasági szerepük növekedésével, az érdekcsoportok társadalmi legitimitációjának stabilizációjával. A nonprofit szektor számbeli nö-

vekedése mögött ugyanakkor még nem beszélhettünk a társadalmi cselekvésben elfoglalt stabil hely kialakulásáról, illetve stabilitásáról.

Azonban már ekkor látszott, hogy Magyarország nonprofit szervezeteit nehéz „vegytiszván” besorolni a nyugat-európai, vagy akár a közép-kelet-európai nonprofit modellek valamelyikébe, mint ahogy Bulain Nilda egy tanulmányában kifejti „a magyar civil szektor leginkább önmagára hasonlít”. Ennek egyik oka, hogy az elmúlt időszak gazdasági és jogi szabályozása számos átgondolatlan ságot és következetlenséget tartalmazott. Ennek köszönhetően a fenti modellek számos eleme visszaköszön a hazai szektor működésében. Ezek elemek a következők:

- a liberális modell szabályozásához hasonló a magyar társas vállalkozások által jutott adományok adókedvezményei;
- mediterrán, illetve szociáldemokrata elemet jelenít meg a magánszemélyek adományainak adókedvezményei, illetve a mediterrán szabályozásból átkerült „1 százalékos törvény”;
- a korporatív (kontinentális) modelltől származik a közalapítványoknak, a normatív támogatási rendszernek és a társadalmi egyeztetési mechanizmusoknak, valamint a közhasznúságnak a formai kezelése

Ha a bevételek reálértéke alapján vizsgáljuk a szektor változását, akkor azt látjuk, hogy a 90-es évek elején érzékelhetően csökkent, majd nagyon lassan, 1997 után viszont lendületesebben növekedett, s 2000-tól 2009-ig (2007 kivételével) meghaladta a szervezetszám növekedési rátáját. Ugyanakkor az egy szervezetre jutó bevételek összegének reálértéke 1990 óta folyamatosan alacsonyabb maradt az évtized elején elért szintnél. A nonprofit szektor 1993-2007 között bevételeinek összege nominálértéken kilencszeresére, az árszínvonal közel ötszörösére nőtt. Ténylegesen 80 százalékkal érték többet a bevételek, mint 1993-ban. Ugyanakkor, mint azt a fenti ábra és táblázat is jól mutatja, az egy szervezetre jutó bevételek összegének reálértéke 1993 óta folyamatosan alacsonyabb szinten marad az évtized elején elért szintnél. Miközben a szektor bevétele az elmúlt években folyamatosan nőtt, szervezete is komoly változásokon ment át.

1997-ban még gazdálkodási (vállalkozási, kamat – és hozam, 25%) bevételekből, illetve magántámogatásokból (18%) származott az összes bevétel 43 százaléka.

Az abszolút számok mögött található egy „második” nonprofit szféra (közalapítványok, közhasznú társaságok) – amit talán állami/önkormányzati nonprofitnak is nevezhetnénk –, melyek lényegüket tekintve nem civil szervezetek és nem is magánvagyont működtetnek, hanem közvagyont. Különböző számviteli, költségvetési,

1. táblázat

A nonprofit szervezetek méretének alakulása 1990-2009

Megnevezés	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Szervezetek száma, db	13 087	42 783	47 144	56 694	58 242	62 407	64 925	66 145
Bevételek folyó áron, millió Ft	31 370	181 916	495 508	854 755	896 244	964 309	1 093 694	1 114 404
Bevételek 1990-es változatlan áron, millió Ft	31 370	58 721	79 243	102 710	103 648	103 259	110 484	108 039
1 szervezetre jutó bevétel folyó áron, ezer Ft	2 397	4 252	10 511	15 077	15 388	15 452	16 799	16 848
1 szervezetre jutó bevétel változatlan áron, ezer Ft	2 397	1 373	1 681	1 812	1 780	1 655	1 702	1 633
Foglalkoztatottak száma (FTE*), fő	32 738	45 475	62 522	82 600	85 852	93 009	95 858	107 253
100 szervezetre jutó foglalkoztatotti létszám, fő	250	106	133	146	147	149	148	162

Forrás: Kuti, 2008: 14 alapján számolt

* FTE= Full Time Equivalent: A főállásban teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma + a főállásban nem teljes munkaidőben és a nem főállásban foglalkoztatottak teljes munkaidőre átszámított létszáma.

adózási, szervezeti okok miatt az állam és az önkormányzatok számára egyre népszerűbb szervezeti forma lényegében burkolt állami és önkormányzati önfinanszírozás, ugyanis az adókedvezmények tulajdonképpen a feladatellátó költségvetési szervnél jelentenek megtakarítást. Ennek következtében egy olyan „torzulás” vagy „dualitás” mutatható ki az állam és önkormányzat által létrehozott szervezetek terjedésével, amelynek eredményeképpen az újonnan megjelenő közhasznú társaságok, közalapítványok és köztestületek bevételei a többi szervezet rovására növekednek erőteljesen. Mindez a magyarországi nonprofit szektor kettészakadását eredményezte, amelynek egyik oldalán, azok az „alulról szerveződő” csoportosulások (elsősorban az egyesületek és magánalapítványok) találhatóak – ezek alkotják a számbeli többséget –, amelyek napi „életben” maradásukért (erőforrásaik szűkössége miatt) küzdenek, fennmaradásuk rendkívüli mértékben függ vezetőik képességein, kreativitásán. A másik oldalon pedig egy számbelileg szűk, de forrásait, pénzeszközöket tekintve jelentős szervezeti kör (közalapítványok, közhasznú társaságok) található, mely erősen kötődik – szerződéseken, támogatásokon keresztül – az államhoz, önkormányzathoz, vagy annak intézményrendszeréhez. A számok alapján ez azt jelentette, hogy míg 2006-ban a kht-k és közalapítványok aránya a teljes szektoron belül nem érte el a hat százalékot, addig a szektor teljes bevételének 47 százaléka ezeknél a szervezeteknél „landolt”. Bár a törvényalkotók 2007-től átalakulásra illetve megszűnésre kötelezték a Kht-kat, ugyanakkor lehetővé tette a nonprofit gazdasági társaság különböző formáinak létrehozását. Így az a furcsa helyzet állt elő, hogy a Kht-k szerepét a nonprofit gazdasági társaságok vették át. Ez azt eredményezte, hogy 2009-re a csökkenő közalapítványok arányához képest növekvő nonprofit gazdasági társaságok alakultak, így együttes arányuk 5,6 százalékot tett ki, ugyanakkor a teljes nonprofit szektor bevételéből való részesedése 51,6 százalékra nőtt! Ez a magyar non-

profit szektor dualitásának sajnos további fennmaradást eredményezi.

Ha a táblázat adatait nézzük, akkor a szervezetek fejlődése tekintetében elmondható az, hogy a számszerű növekedési ütemhez képest a bevételek reálértéke és a foglalkoztatotti létszám sokkal lassabban nőtt, mint a szervezetszám.

A szervezetszám növekedése és bevételének alakulása mellett szektor foglalkoztatásában játszott szerepe egy merőben más típusú sajátosságra hívja fel a figyelmet. Miközben azt látjuk, hogy az állam folyamatosan vonul ki oktatási, egészségügyi, szociálpolitikai területekről, sokan azt várták, hogy a bővülő szektor egyre jelentősebb szerepet tölt majd be a foglalkoztatásban. A magyar nonprofit szektorban évek óta nő a foglalkoztatottak száma. 1993-ban a nonprofit szektorban az ún. számított főállású foglalkoztatotti létszám¹ 30 234 fő, 2000-ben 56 004 fő, 2003-ban 70 805, 2009-ben pedig 107 253 volt, ami közel négyszeres növekedés az elmúlt években.² A 2007. évi adatok alapján tehát 67%-kal magasabbak a számított főállású alkalmazottak aránya, mint 2000-ben, viszont 2009-ben már csak 52%-kal magasabbak a szektor foglalkoztatási adatai 2000-hez viszonyítva³. Mielőtt „sikerként” könyvelnénk el a szektor foglalkoztatásban játszott szerepét, rá kell mutatnunk egy más típusú összefüggésre is. A foglalkoztatottal rendelkező szervezetek aránya ugyanis nem túlságosan magas, 2007-ben a szervezetek 15%-nak volt fizetett foglalkoztatottja és az elmúlt közel húsz évben sem haladta meg a 18%-ot (2008-ban 15%-nak). Érdekes egy kicsit az abszolút számok „mögé” néznünk, hogy differenciálni tudjuk az egyes szervezeti formák foglalkoztatásban játszott szere-

1 Ez a mutató a főállású teljes munkaidős, a főállású részmunkaidős, valamint a nem főállású foglalkoztatottak számát tartalmazza.

2 Ez az összes foglalkoztatotthoz viszonyítva 2,8%-os arányt jelent, ami nemzetközi viszonylatban alacsonynak tekinthető.

3 A változás okát feltehetően a gazdasági válság nyomán jelentkező létszám leépítésekben ragadhatjuk meg.

pét. Mint azt az alábbi ábra is jól mutatja az 1990-es évek közepétől a szektorban foglalkoztatottak egyre nagyobb mértékben koncentráálódtak a közhasznú társaságoknál. Míg a rendszerváltás utáni időszakban a legtöbb munkavállalót a civil jellegű (egyesületek, alapítványok, érdekképviseletek) szervezetek alkalmazták,⁴ addig 2009-re az összes fizetett foglalkoztatott 65%-a (vagyis majdnem minden második nonprofit szervezetnél munkát vállaló) már a közhasznú társaságoknál dolgozott.

Magyarországon a gyors gazdasági és alkotmányos változásokat nem követte, nem követhette a polgári társadalom civil kultúrájának kialakulása. A posztkommunista országok politikai elitjének és aktív állampolgárainak döntő többsége még a régi, a kommunista rendszerben szocializálódott. Elvárásaik a paternalizmus, a stabilitás, a jóléti gondoskodó állam felé töretlenek, annak fenntartását várják el a piacgazdaság feltételei mellett is. Ez azt is jelenti, hogy a posztkommunista rendszerekben az újjonnan formálódó pártok – más nem lévén – a civil társadalomból keletkezve hozták létre önmagukat, de egyben magukban hordozták az 1989 előtt és a rend-

szerváltás folyamán kialakult kötődéseiket a különböző szintén csak éppen akkor formálódó civil hálózatokhoz, melyeket adott esetben mobilizálni (pro vagy kontra) is képesek. A piacgazdasággal járó racionális verseny, egyéni teljesítményt kikényszerítő, nagyos gyors strukturális átalakulás kényszere redukálta a közösségi kötelekeket, fokozta az atomizálódást, építette le a hagyományos közösségi szolidaritást, s mindezek együtt szűkítették a bizalom hálóját is.

Összességében tehát azt mondhatjuk, hogy a magyar nonprofit szervezeteknek olyan deformált társadalmi környezetben kell működniük, amit a polgári és a civil hagyományok hiánya, gyengesége, gyengülése jellemez, amely megkönnyíti az etatizmus pozícióit még húsz évvel a rendszerváltást követően is. A kommunizmus öröksége ezeken az áttételeken keresztül ivódott be mélyen az individuumok lelkébe, amely talán úgy foglalható össze a legplasztikusabban, hogy a „kommunizmus nem hozta létre stabilan a „*homo sovieticus*” társadalmát, de sikeresen számolta fel a prekommunista civil társadalom pozícióit”.

Dr. Kákai László

4 Az összes főállású foglalkoztatott viszonylatában 65%-ot.

proHáló – 7 éve hálózatban

Megjelent a „proHáló – 7 éve hálózatban – proHáló – Seven years in network” címmel egy angol és magyar kétnyelvű kiadvány, amely a Hálózat hétéves együttműködését mutatja be.

„A kiadványban az érdeklődő olvashat tényszerű elemzést tevékenységünkről, bemutatkoznak tagszervezeteink, és vallunk arról is, mit jelent számunkra a hálózat, mit kaptunk a közös munkától, és mivel gazdagítottuk azt.

Mégis a leírtak mögé kell látni ahhoz, hogy kiderüljön, hogy a legépítőbb és legtanulságosabb a **folyamat** volt számunkra, amely során az ösztönös hálózatfejlesztéstől a ma tudatosságáig eljutottunk. Hálózati életutunk elején csak próbálgattuk, majd később beszélni tanultuk a közös nyelvet. Nem kellett egyszerre lépnünk, amikor az úton járni tanultunk, de szoroson fogtuk egymás kezét, és amikor elestünk, egymást segítve talpra álltunk. Mindig jelen volt köztünk a bizalom és együtt maradás igénye.

Közös értelmezéssel és konszenzussal hosszasan alapoztunk: megfogalmaztuk a működésünk tartalmi és szervezeti kereteit, a hálózati minőség jellemzőit, szabályzatokat alkottunk és alkalmaztuk, kiválasztódtak munkaszervezeteink és funkcióik, működőképes lett struktúránk.

Gondosan és fokozatosan építkeztünk: programokat, kutatásokat, elemzéseket terveztünk és valósítottunk meg. Működési tapasztalatainkat öt kiadványban adtuk közre, tudástárunk, időszaki kiadványunk, portálunk született. Civil hálózatfejlesztés - az együtt-

működés művészete címmel képzési programot akkreditáltattunk és valósítottunk meg. Kialakítottuk és alkalmazzuk, a hálózati önkéntes vállalás és önértékelés rendszerét.

Tanultunk, kapcsolatokat építettünk és tapasztalatokat adtunk át a belső és a működési környezetünkben szervezett képzéseken. Öt országban jártunk tanulmányúton. Regionális és nemzetközi konferenciáink fókuszában a hálózatépítés és a szervezetfejlesztés álltak.

Szeretünk és tudunk együtt ünnepelni: várt alkalmaink egyike a proHáló Karácsony, számon tartjuk egymás szakmai és egyéni sikereit, jeles napjait, „proHálóska” pedig már akkor blogolt, amikor még nem is volt divat.

Kezdeményezésünk 18 szervezett együttműködésével indult, mára 12 tagszervezet és az egyéni tagok csoportja alkotja hálózatunkat. Akik nem tartottak velünk, részben szervezeti átalakulás, vagy a hálózati lét másképpen értelmezése miatt váltak el tőlünk.

Úgy látjuk, ezek a konfliktusokkal teli időszakok rávilágítottak hiányosságainkra, de egyúttal, új elemeket, a hálózati munka más minőségét is hozták számunkra.”

Groskáné Pirányszi Irén

A kiadvány a proHáló Hálózat szellemi műhelyében készült. Beszerezhető a proHáló Hálózat tagszervezeteinél.

proAktív – Ismertté és elismertté válni

A hálózat munkacsoportjainak tevékenysége 2011. első félévében

Képzési munkacsoport ülés Szolnokon

A proHáló képzési munkacsoportja 2011-ben először találkozott, az ülés helyszínéül Szolnokot választottuk, ahol március 1-2-án nagyon hatékony munkát tudtunk végezni. A következő témákban szeretnénk volna előrébb jutni:

- A civil hálózatfejlesztés képzés nyíregyházi tapasztalatainak átbeszélése
- A civil hálózatfejlesztés képzés továbbfejlesztése
- A képzéshez szórólap tervezése
- Forrásteremtés hálózati és munkacsoport szinten.

Sokat dolgoztunk a két nap alatt és valamennyi témakört sikerült átbeszelnünk. A találkozóra nem hívtunk külső facilitátort.

A találkozó elején tisztáztunk az elvárásokat, amelyek illeszkedtek az előre meghatározott célokhoz. Az első szünetig nagyon részletesen átbeszéltük a civil hálózat fejlesztés első, mind a 104 órában megtartott képzésének a tapasztalatait, amelyet az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság TÁMOP 5.5.3-as pályázatának keretében Nyíregyházán valósítottunk meg. A képzők a proHáló hálózat tagjai voltak. Az előkészítéstől, toborzástól a lebonyolításig és után követésig részletesen bemutatásra került a program. Megismertük a használt dokumentációt: képzési felhívást, képzési ismertetőt, regisztrációs lapot, jelentkezők listáját, motivációs levél sablont, Hallgatói kérdőíveket és az értékelést, oktatói értékeléseket, összegző értékelést. A jelenlévő oktatók részletesen bemutatták a 2x3-napos jelenléti órákra kialakított tematikát a módszerekkel együtt. Érdekes volt megismerni az otthoni gyakorlat eredményeképpen megírt dolgozatokat. Őszintén beszélgettünk a hibákról és hiányosságokról is.

Mindezek jól szolgálták a szünet utáni részt, ahol kiscsoportokban azon dolgoztunk, hogyan tudnánk „továbbfejleszteni”, jobbitani a képzést.

A két javaslattevő műhely külön-külön dolgozott. Az egyik csoport az előkészítő, szervező és lezáró szakasz elemzését végezte az alábbiak alapján: Célcsoport meghatározása, motivációs levél, meghirdetés. Lezárás: értékelés készítése milyen formába, azt mire használjuk, a portálon mi jelenthet meg. E-learning felület megtervezése. A másik csoport a lebonyolítási szakaszt elemezte: tematika (óraszám: jelenléti-otthoni gyakorlat meghatározása), visszacsatolás alapján.

Mindkét kiscsoport eredményes munkát végzett és hatékony javaslatok születtek, amelyekből kiindulva még jobb

képzést tudunk megvalósítani. Felelőst neveztünk ki a kiscsoportok munkákból adódó feladatok végrehajtására.

A második napi munkát a szórólap megtervezésével kezdtük. Megállapítottuk, hogy nem feltétlenül van szükség hagyományos marketing kiadvány megtervezésére, ezért inkább általánosan térképeztük fel a Civil Hálózatfejlesztés képzést, mint a proHáló hálózat „termékét”. Fontosnak tartottuk, hogy megállapodjunk abban, hogy a képzés ajánlásakor a szakmai és marketing szempontokat egyformán súlyozzuk. Meghatároztuk a célcsoportunkat, az értékesítési csatornákat és a használható marketing eszközöket. Eztán brain-storming módszerrel egy „szórólap típusú” marketing eszköz szövegéhez gyűjtöttünk ötleteket, amelyeket üzenetként szeretnénk a célcsoportunkhoz eljuttatni. A konkrét marketing eszköz létrehozásában a marketing munkacsoportra számítunk!

A hálózati találkozón minden munkacsoport feladataul kapta a forrásteremtés átgondolását. Mi ezt két szinten végeztük: a hálózat és a munkacsoport szintjén. Átgondoltuk a működést pályázati forrással és a nélkül egyaránt.

A két nap alatt sokat dolgoztunk és eredményesek voltunk. Megállapodást kötöttünk a határidőkre és felelősökre vonatkozóan egyaránt.

Végezetül bemutatom a résztvevő munkacsoport tagok véleményét arról, hogyan teljesültek az elvárásaik:

- „Megcsináltunk mindent 1 + volt, a proHáló gondok
- Hatékonyak voltuk. Jó, hogy a proHáló dolgairól is beszéltünk. Más szinten látom a működést, sebesség váltás van
- Elégedett vagyok
- Folyamatokat akartam megismerni, tanulni. Szeretném végiglátogatni az összes munkacsoportot. Jó volt. Eredményes, hatékony. Súly alatt tudok jól teljesíteni.
- A nyíregyházi képzés tapasztalatait, eredményeit akartam megismerni, ezt meg tudtuk beszélni.
- Nagyon hatékonyak voltunk. Krízissel tudtunk foglalkozni, ez jó. Figyeljünk arra, hogy a személyes szintről magasabb szintre hozni az ügyeket jó, de az átmenetre vigyázzunk. Sok új, sok jó szempont bejött.”

Váradi Zsuzsanna

a Képzési munkacsoport vezetője

Változások a marketing munkacsoport háza táján

A marketing munkacsoport márciusban találkozott Hévízen. A találkozó több szempontból is rendhagyónak bizonyult. Varga Endre a munkacsoport vezetője már az elmúlt évben jelezte, hogy le kíván mondani posztjáról. A találkozó keretében ezt megerősítette. Értékelte a munkacsoport munkáját. Legfontosabb dolognak azt tartotta, hogy a

megfogalmazott cél: Legyünk ismertek, elismertek! – megvalósult. A kiadványok révén keresnek bennünket, sikerült a civileket tájékoztatni arról, hogy vagyunk, vannak szolgáltatásaink.

Lemondását és annak indokait a Hálózati Tanács is elfogadta a legutóbbi ülésén. A munkacsoport vezetésére a Hálózati Tanáccsal egyetértve Fűri Ildi-

kót javasolta. A csoport tagjai 7 igen és 1 tartózkodás mellett ezt elfogadták.

A találkozó ezek után már az új vezető facilitálásával zajlott. A tagok értékelték a 2010 decemberében elkészült a „Civil Műhely Kötet” sorozat – Non-profit marketing kiadványtartalmát, beszéltek a tapasztalatokról, tanulságokról. A tagok fontosnak tartják, hogy

a kiadvány a szervezetek minél szélesebb rétegéhez eljuthasson. A képzési munkacsoport kérésére ötletbörze kezdődött a Hálózatfejlesztés képzés marketingjéről, valamint az ehhez szükséges anyagokról.

A munkacsoport az egyik legfontosabb fejlesztendő területnek jelenleg a hálózat web lapját tartja. A web lap szép és jó. De mint tartalmában, mint

technikai használhatóságában vannak problémák. Informatívabbá, szakmailag színesebbé kell tenni. El kell érni, hogy a látogató visszatérjen.

A harmadik fontos téma volt a munkacsoport találkozóan a PH Érték következő számának összeállítása. Elkészült a laptükör vázlata, megállapításra kerültek határidők és felelősök.

A munkacsoport tagja felhatalmaz-

ták az új vezetőt, hogy a következő a Hálózati Tanács következő ülésén képviselje a munkacsoport véleményét és javaslatait.

A munkacsoport találkozó szervezője és házigazdája a Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület volt, akiknek munkáját ezúton is szeretnénk megköszönni.

Fűri Ildikó

Marketing munkacsoport vezetője

Helyi fejlesztési munkacsoport ülés Békéscsabán

A proHáló Helyi fejlesztési munkacsoportjának tagjai 2011.március 7-8-án tartották találkozójukat Békéscsabán az Ibsen Házban.

A műhelymunka első napján megismerkedtek a Norvég Alap támogatásával készült multikulturális intézmény tevékenységével, ezek közül is kiemelten a civil szolgáltató területtel. A jövőt tekintve ötleteket gyűjtöttek a hálózat forrásteremtésének bővítésére, valamint megbeszélték a helyi fejlesztő munka aktualitásait.

A munkacsoport tevékenységének egyik fontos része a hasznos helyi társadalom-közösségfejlesztő kezdeményezések megismerése, így a műhelymunka második napján eredményes, jó gyakorlatként bevált projektek bemutatásra került sor, amelyen a munkacsoport tagjai kívül részt vettek helyi

civil szervezetek és informális közösségek vezetői is.

„Lehetőségek és esélyek egy komplex kistérségi programban” címmel Kresák Anna, a Magyar Tudományos Akadémia Gyerekszegénység Elleni Programiroda Dél-alföldi regionális alkoordinatorra tartott előadást a közösségfejlesztő műhelyen jelenlévőknek. A résztvevők átfogó képet kaptak a sarkadi kistérségben zajló szegénységellenes programról, annak pozitív vetületeivel, hatásaival és nehezítő tényezőivel egyaránt megismerkedve.

Tóth Miklós, a Homo Faber Alapítvány kuratóriumi tagja a Békés megyében elindult ökoszociális kezdeményezésekről tartott tájékoztatót. Előadásában többek között ismertette a közösségi öngyógyító rendszer működésének tapasztalatait, a helyi bio-piac

tevékenységét, valamint a Mezőgyán határában kialakulóban lévő élőfalu kezdeményezést. Kovács György székesfehérvári közösségfejlesztő az abai magisztrátus működésének tapasztalatait osztotta meg a jelenlévőkkel, kiemelve a döntéshozásban való véleménynyilvánítás lehetőségét.

A Helyi fejlesztési munkacsoport tagjai a proHáló májusi hálózati találkozójának szellemiségében kívánják folytatni tartalmi munkájukat.

Pocsajiné Fábrián Magdolna
munkacsoport vezető

A szakmai műhelyt szervezte:
Közösségfejlesztők
Békés Megyei Egyesülete
Zalai Civil Életért Közhasznú
Egyesület

Nemzetközi tevékenységünkről

A proHáló a nemzetközi kapcsolatok területén célul tűzte ki egy partnerség építő folyamat megvalósítását, melynek hosszú távú célja a hálózat megerősítése, és nemzetközi hálózati együttműködés kialakítása annak érdekében, hogy tanuljunk egymástól, tapasztalatokat cseréljünk és közösen újabb erőforrásokat tudjunk mozgósítani.

A munkacsoport céljainak megvalósítása érdekében a következő munkaformákat alkalmazta: nemzetközi program, konferencia, folyamatos kapcsolattartás külföldi hálózatokkal.

A Nevelők Háza Egyesület 2010 szeptemberében szervezte meg a Grundtvig Konferenciát Pécs városában, ahol sor került a proHáló Hálózat bemutatására.

Az Életfa Környezetvédő Szövetség 2011 áprilisában szervezte meg a Közösségi Alapítványok jó gyakorlatai-

nak megismerése érdekében rendezett konferenciát, amely a folyamatos kapcsolattartást is elősegítette a külföldi hálózatokkal. A konferencián részt vett Lengyelországból az Akadémia a Lengyelországi Filantrópia Fejlesztésért szervezet, Szlovákiából a Fundament Polgári Társulás és meghívást kapott a kárpátaljai Ukrán Magyar Területfejlesztési Iroda.

A pécsi Nevelők Háza Egyesület bekapcsolódott a romániai Civitas Alapítvány őszi programjának előkészítésébe (Székelyudvarhelyi Gyümölcsfesztivál). Konkrét kapcsolat alakult ki az erdélyi Civil Fórum lap és a proHáló Érték között.

Hálózati szintű tapasztalatcsere programot tervez Horvátországba a Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület Zalaegerszegről, amely megvalósítása

érdekében pályázatot dolgozta ki és adtak be.

Háromnapos szakmai tapasztalatcsere készített elő és pályázatot dolgozott ki az Életfa Környezetvédő Szövetsége a külföldi hálózatokkal történő további kapcsolatépítés érdekében. A gyakorlati tapasztaltcsere programba a Fundament Polgári Társulás (Szlovákia), Civitas Alapítvány a Polgári Társadalomért (Románia), Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda (Ukrajna) kapcsolódott be.

A munkacsoport a programok során folytatott megbeszéléseken és Skype konferencia-kapcsolat útján egyeztetési feladatait.

Bárdos Ferenc
a Nemzetközi munkacsoport vezetője

Közösségi alapítványok jó gyakorlatai

Az Életfa Környezetvédő Szövetség és a proHáló Országos Hálózat 2011. április 7-8-9-én Egerhez közel, a Bükk kapujában található Felsőtárkányban háromnapos nemzetközi konferenciát rendezett.

A konferencia megrendezésében közreműködő és együttműködő partnereink voltak az Akadémia a Lengyelországi Filantrópia Fejlesztésért Lengyelországból, a Besztercebányai Egészséges Város Közösségi Alapítvány Szlovákiából, a Székelyudvarhelyi Közösségi Alapítvány Romániából az Életminőségért Alapítvány Magyarországról az Alföldi Civilekért Alapítvány Kecskemétről, a Civil Szervezetek Fejér Megyei Szövetsége Székesfehérvárról, az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság Nyíregyházáról, a Kelet-magyarországi Közösség-szolgálat Alapítvány Debrecenből, a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete Békéscsabáról, a Mozgáskorlátozottak Egymást Segítők Egyesülete Salgótarjánból, a Nevelők Háza Egyesület Pécsről, a Regionális Civil Központ Alapítvány Miskolcra, a United Way-Vértes Vidéke Alapítvány Tatabányáról, a Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület Veszprémből, valamint a Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület Zalaegerszegről.

A széleskörű összefogással megvalósított program során a kon-

ferencia első napján a résztvevők áttekintették, hogy milyen tevékenységet folytatnak a visegrádi országokban működő közösségi alapítványok. A közösségi alapítványok főbb céljai az adománygyűjtés, adományosztás és a közösségépítés, tevékenységük lényege, hogy a társadalmi tőke erősítésével járulnak hozzá a helyi közösség fejlődéséhez. A konferencián konzultáció folyt arról, hogy hogyan lehet a közösségi alapítványok programjait finanszírozni, a jótékonyági tevékenységüket népszerűsíteni, valamint együttműködésüket kialakítani.

Pénteken Beata Hirt a Besztercebányai Egészséges Város Közösségi Alapítvány egyik sikeres adományi programját mutatta be. Az „Adományozz egy könyvet” kezdeményezésük széleskörű összefogás kialakítását tette lehetővé. Dorota Stronkowska Akadémia a Filantrópia Fejlesztésért (AFF) képviselőjeként a Lengyelországi alapítványok jó gyakorlatait mutatta be. A „Cselekedj Közösségben” program a helyi kis közösségek kezdeményezéseit finanszírozza, míg az „Év Adományozója” pályázat a támogatók elismerését és ösztönzését szolgálja. Az Életminőségért Alapítvány 2011-ben induló adományi programjairól Koltai Ottó tartott bemutató előadást. A „Segíts Rá” program a civil szervezetektől összegyűjtött legjobb projektek további erőforrások feltárásával történő megvalósítását célozza, míg az „Egri Borok Aukciója” további adományi forrásokat biztosíthat.

A délutáni órákban fórumra került sor a megjelent alapítványok képviselőivel és élénk véleménycseré alakult ki a magyarországi kezdeményezésekről.

A konferencia utolsó napján Hegyi Hunor mutatta be a Székelyudvarhelyi Közösségi Alapítvány egy jó gyakorlatát. A „Közösségi Kártya” egy egyszerű elven működő program, amely segítségével három partner vállalkozást és nyolc üzletet sikerült bevonni az adománygyűjtésbe.

Szombaton a konferencia zárásakor levonhattuk azt a következtetést, hogy a konferencia célkitűzéseit sikerült elérni. A proHáló tagszervezetei és a meghívott civil együttműködések képviselői képet kaptak a közösségi alapítványok jó gyakorlatairól. A helyi közösségek működését elősegítő közösségi alapítványok társadalmi tőkét erősítő tevékenységeinek elemző bemutatása hozzájárult a magyarországi alapítványok módszertárának bővítéséhez. Együttműködő és közreműködő partnereinkkel alkotó eszmecserét folytatunk a magyarországi közösségi alapítványok kialakuló tevékenységének megalapozása érdekében.

Bárdos Ferenc

*Életfa Környezetvédő Szövetség
Eger*

Július

1	péntek
2	szombat
3	vasárnap
4	hétfő
5	kedd
6	szerda
7	csütörtök
8	péntek
9	szombat
10	vasárnap
11	hétfő
12	kedd
13	szerda
14	csütörtök
15	péntek
16	szombat
17	vasárnap
18	hétfő
19	kedd
20	szerda
21	csütörtök
22	péntek
23	szombat
24	vasárnap
25	hétfő
26	kedd
27	szerda
28	csütörtök
29	péntek
30	szombat
31	vasárnap

Augusztus

1	hétfő
2	kedd
3	szerda
4	csütörtök
5	péntek
6	szombat
7	vasárnap
8	hétfő
9	kedd
10	szerda
11	csütörtök
12	péntek
13	szombat
14	vasárnap
15	hétfő
16	kedd
17	szerda
18	csütörtök
19	péntek
20	szombat
21	vasárnap
22	hétfő
23	kedd
24	szerda
25	csütörtök
26	péntek
27	szombat
28	vasárnap
29	hétfő
30	kedd
31	szerda

Szeptember

1	csütörtök
2	péntek
3	szombat
4	vasárnap
5	hétfő
6	kedd
7	szerda
8	csütörtök
9	péntek
10	szombat
11	vasárnap
12	hétfő
13	kedd
14	szerda
15	csütörtök
16	péntek
17	szombat
18	vasárnap
19	hétfő
20	kedd
21	szerda
22	csütörtök
23	péntek
24	szombat
25	vasárnap
26	hétfő
27	kedd
28	szerda
29	csütörtök
30	péntek

Október

1	szombat
2	vasárnap
3	hétfő
4	kedd
5	szerda
6	csütörtök
7	péntek
8	szombat
9	vasárnap
10	hétfő
11	kedd
12	szerda
13	csütörtök
14	péntek
15	szombat
16	vasárnap
17	hétfő
18	kedd
19	szerda
20	csütörtök
21	péntek
22	szombat
23	vasárnap
24	hétfő
25	kedd
26	szerda
27	csütörtök
28	péntek
29	szombat
30	vasárnap
31	hétfő

November

1	kedd
2	szerda
3	csütörtök
4	péntek
5	szombat
6	vasárnap
7	hétfő
8	kedd
9	szerda
10	csütörtök
11	péntek
12	szombat
13	vasárnap
14	hétfő
15	kedd
16	szerda
17	csütörtök
18	péntek
19	szombat
20	vasárnap
21	hétfő
22	kedd
23	szerda
24	csütörtök
25	péntek
26	szombat
27	vasárnap
28	hétfő
29	kedd
30	szerda

December

1	csütörtök
2	péntek
3	szombat
4	vasárnap
5	hétfő
6	kedd
7	szerda
8	csütörtök
9	péntek
10	szombat
11	vasárnap
12	hétfő
13	kedd
14	szerda
15	csütörtök
16	péntek
17	szombat
18	vasárnap
19	hétfő
20	kedd
21	szerda
22	csütörtök
23	péntek
24	szombat
25	vasárnap
26	hétfő
27	kedd
28	szerda
29	csütörtök
30	péntek
31	szombat

NEVELŐK HÁZA EGYESÜLET

alföldi civilekért alapítvány

Ibsen Ház – Művészeti, Oktatási és Közművelődési Központ

Új, multikulturális közösségi színtér nyitotta meg kapuit Békéscsabán 2010. szeptember 23-án: az Ibsen Ház – Művészeti, Oktatási és Közművelődési Központ. A **Norvég Alap** támogatásából és a **Békés Megyei Önkormányzat** saját erejéből megvalósuló beruházás eredményeként megszületett központ kiemelkedő szerepet vállal a megye értékeinek közvetítésében. A pályázatot a Békés Megyei Önkormányzat 2006 márciusában nyújtotta be Békéscsaba város központjában, a Békés Megyei Jókai Színház mellett található, korábban középiskolaként működő műemléki épület felújítására és funkcionális megújítására.

Ibsen Ház

A központban képzési, közművelődési, kulturális, színházi, bábszínházi, valamint civil szolgáltató tevékenységek kaptak szerepet. Az új funkciók kialakításában és későbbi működtetésében a szakmai partnerek: a Békés Megyei Jókai Színház, a Harruckern János Közoktatási Intézmény által működtetett Fiatal Színházművészeti Tanház, a Békés Megyei Napsugár Bábszínház, a Békés Megyei IBSEN Oktatási, Művészeti és Közművelődési Nonprofit Kft. Kézműves Szakiskolája és Alapfokú Művészeti Iskolája, a Békés Megyei IBSEN Oktatási, Művészeti és Közművelődési Nonprofit Kft. Kulturális Irodája, a Közösségfejlesztők Békés

Megyei Egyesülete és a Békés Megyei Szimfonikus Zenekar.

A központ és annak épülete önmagában, vagy a turisztikai élményháló kiegészítve jelentős turisztikai kínálati elemmé válhat,

Napsugár Bábszínház előadása

elősegítve az idegenforgalom fejlődését, növelve a városba, a térségbe látogatók számát. A képzési, közművelődési funkciók közvetlenül segítik a képzettségi szint emelését. A Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete által működtetett civil információkövetítő, szolgáltató tevékenység elősegíti a helyi közösségek és a közösségek közötti együttműködés fejlődését, amely szintén további pozitív társadalmi hatásokat generál.

A beruházás egyik részeként modern, alsó és felső gépezettel, beépített forgóval rendelkező színpaddal, kiemelhető oldalfallal felszerelt 120 férőhelyes stúdiószínházat alakítottak ki, melyben lehetőség lesz – a mai modern tö-

Stúdiószínház

rekvéseket felkarolva – alternatív művészeti műhely kialakítására. Emellett klasszikus kamaraszín-

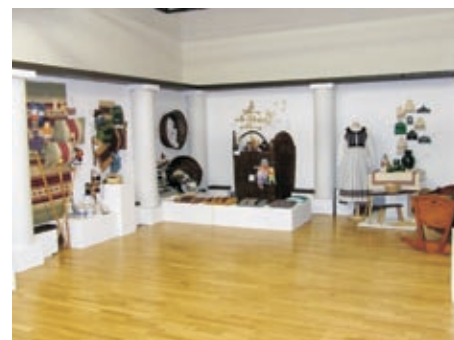

házi produkciókkal is találkozhat a közönség az új színházi épületben, mely a belső udvar ideiglenes lefedésével nyári szabadtéri előadások színteréül is szolgálhat.

Énekek-hagyományok-hungarikumok konferencia

A sétálóutcára nyíló kávéház és étterem valódi kulturális műhellyé formálhatja Békés megye összművészeti központját. Remek helyszíne lehet a kulturális eszmecserének, művészetek és emberek találkozásának, a boldog békeidők hangulatát idézve.

Kézműves kiállítás

Az Ibsen Ház közösségi színtérként funkcionál, amelyben a „használók” ugyan önálló intézményként, civil szervezetként működnek, de a jövőt tekintve izgalmas, széles körű szakmai együttműködési lehetőségek állnak előttük!

Coworking avagy az együttműködés

A coworking (közösségi munkavégzés) egy olyan munkastílus, amelynek során egymástól függetlenül dolgozó emberek egyazon térben vannak, és munka közben ismerkedhetnek, tapasztalatot cserélhetnek. A coworking közösségi munkaterekben zajlik, amik átmenetet képeznek egy bérelhető iroda, egy klub és egy kávéház között. A „non-profit coworking office” tehát egy olyan civil közösségi munkatér, melyben a szervezetek minden irodai körülményt, szolgáltatást, berendezést megtalálnak, és használhatnak arra az időtartamban, amely időtartamban arra adott esetben szükségük van.

Habár a coworking-et alapvetően vállalkozók találták ki, vagy fel, a civil szervezetek munkatevékenységei ebben a kérdésben igencsak hasonlatosak a vállalkozói igényekhez. A civil szervezeteknek egyrésztől ugyancsak elengedhetetlenül szüksége van adminisztratív tevékenységeik végzéséhez irodai munkahelyre, másrésztől e tevékenységek nem jelentenek olyan mennyiségű munkát, hogy annak elvégzésére a civil szervezetek zömének irodát bérelni és fenntartani megérje. Hasonló igényként jelenik meg a tárgyalószoba, illetve kisebb előadóterem használata.

A coworking a fentiek alapján valami különleges dolognak tűnhet, ám korántsem az. Csupán egy hely, ahol telefon, fax, internet, fénymásoló, spirálozó, nyomtató, egyéb eszközök várják a betérő, pályázatot, vagy statisztikát írni szándékozó civil, aki a saját laptopját csatlakoztatva máris egy komplex irodában találja magát. Fontos eleme a coworkingnek, hogy minden igénybevevő a saját számítógépét használja, hisz azon vannak a fontos dokumentumok, programok, adatok, melyekből az újabb anyagok megszületnek. Ez tehát a coworking igénybevevői oldala, s máris hallhatnánk a han-

gokat, hogy egy ilyen kialakítani drága.

Drága bizony, ha mindent a semmiből kell indítani. De vannak olyan ingatlanok szép számmal ma Magyarországon, ahol akadnak üres, ritkán használt s 4-5 munkahely kialakítására alkalmas termék, akad nyomtató, fénymásoló, telefonvonal, internetkapcsolat. De ha az iroda-felszerelés nem is áll teljes egészében rendelkezésre, néhány tízezer forintból az pótolható. Ezeket az ingatlanokat művelődési háznak hívják a legtöbb helyen, s az általuk kezelt helyiségek teljesen alkalmasak a coworking megvalósítására. A művelődési házak szakmai célú kihasználtsága általában alacsony, s bevételi kötelezettségeiket árubemutatók, vásárok és hasonlók befogadásával tudják teljesíteni csupán. Ugyanakkor a szükséges infrastruktúra jellemzően rendelkezésre áll, sőt a további termekben akár a tárgyaló, akár az egyéb közösségi helyiségek kialakíthatóak.

A coworking ugyanakkor nem csupán az irodáról szól. Ha annyi volna csak, hogy meglévő infrastruktúrát teszünk kihasználtabbá azáltal, hogy mások számára is átengedjük, akkor csupán valami alapszintű gazdasági érdekegyezségről beszélhetnénk. A coworking azonban embereket jelent, akik közösségé formálódhatnak. A civil szervezetek építőkövei eleve a közösségek, ám a művelődési házak számára is nélkülözhetetlenek a befogadott és támogatott, együttműködő közösségek. A valamilyen céllal az intézményben gyakorta megforduló s elégedett civilek pedig a közös problémák, helyszín, érdeklődés okán bizonyosan elindulnak valamiféle non-formális közösség alakulás útján. Ezt az utat pedig a művelődési háznak éppúgy egyengetnie kell, mint megfelelő gyakorisággal cserélnie a faxkészülékben a hópapírt.

Ahhoz pedig, hogy a szolgáltatás sikeres legyen, célszerű már a terve-

zés szakaszában bevonni a potenciális felhasználókat, a civileket, hisz náluk vannak azok az információk, melyek megalapozhatják a működőképességet. Az igényeik szerint kell kialakítani a berendezést, a nyitva tartást, a kiegészítő szolgáltatások körét, a felszereltség milyenségét. Az pedig további előny, hogy a bevont civilek a szolgáltatást immár magukénak fogják érezni, jó hírét viszik s aktív felhasználóként is számíthat rájuk az intézmény.

Felvetődik persze az üzleti modell kérdése. For profit alapon bizonyosan nem képes működni egy coworking rendszer, sehol a világon nem képes egy közösségi iroda közvetlen profitot termelni. Így marad az önköltségi és a non-profit modell. Figyelembe véve a civil szervezetek anyagi helyzetét e cikk szerzője az utóbbira tenné le a voksát. A költségeket így teljes mértékben a szolgáltatást működtető intézmény viseli ugyan, de ha azt a költségvetésében tervezi, akkor máris nem fog extra kiadást jelenteni. A cserébe megnövekedő civil forgalom, a létrejövő aktív közösség által növekvő intézményi jó hírnév, az esetlegesen önkéntesként az intézményi tevékenységekbe bevonhatók megnövekedett száma bőségesen „kárpótolják” az intézményt kiadásaiért mind marketing, mind PR szempontból.

Ha végiggondoljuk a fentieket, akkor két olyan szervezeti formát látunk, melyeknek – túl ezen az egyetlen szolgáltatásfajtan is – elemi szüksége van egymásra, hisz kiegészítik egymás működését. Talán a coworking kezdeményezés alapja lehet egy új együttműködés kialakításának, ami megerősíti éppúgy az intézményeket, mint az egyesületeket, alapítványokat. Csupán egy lépés kell egymás felé...

*Cserpes Attila
Zalai Civil Életért
Közhasznú Egyesület
Zalaegerszeg*

Az önkéntesség kiemelt szerepet kap 2011-ben

Az Európai Bizottság 2009 júniusában tett javaslata és az Európai Tanács 2009 novemberében hozott határozata alapján 2011 az Önkéntesség Európai Éve. A 2011-es dátum szimbolikus jelentőséggel bír, hiszen tíz év telt el azóta, hogy az ENSZ a nemzetközi önkéntesség évének nyilvánította a 2001-es évet. A program elindításával azt remélik, hogy az növelni fogja az önkéntesség népszerűségét, segít jobban tudatosítani az abban rejlő társadalmi értékeket, növelni fogja az állampolgári részvételt, és nem mellékesen segíthet a gazdasági válság leküzdésében is.

Egy 2010 májusában készített Eurobarometer tanulmány szerint tízből három európai saját bevallása szerint aktívan vállal önkéntes munkát. A Bizottság becslései alapján az önkéntesség 0,5-5% között járul hozzá az EU GDP-jéhez, míg majdnem 100 millió felnőtt vesz részt valamilyen önkéntes munkában Európában.

A gazdasági válság idején az Európai Unió számára kiemelten fontos az önkéntesség értékének elismerése. Az Önkéntesség Európai Éve „alacsony befektetést igénylő és magas megtérüléssel járó stratégia, amely gyorsítja az európai gazdaság felépülését (a válságból)”, mondta el **Marian Harkin** ír európai parlamenti képviselő asszony a program hivatalos bejelentésekor, és úgy vélekedett, hogy az „önkéntességet nemcsak társadalmi értéként, hanem hatékony és fenntartható fejlődési stratégia-ként kell szemlélnie Európának”.

A Bizottság a vállalatok, a munkáltatók számára is értékessé kívánja tenni az önkéntességet. „Az év során a vállalkozásokhoz is szólunk. A társadalmi elkötelezettség jól mutat egy önéletrajzban és ki

akarjuk emelni az önkéntesség értékét a munkáltatók számára is” – mondta el **Viviane Reding**, a jogérvényesülésért, az alapvető jogokért és az uniós polgárságért felelős uniós biztos. Továbbá úgy vélik, hogy az önkéntesség révén az emberek új ismeretekre tehetnek szert, tökéletesíthetik szaktudásukat, kiszélesíthetik társadalmi kapcsolataikat, aminek köszönhetően gyakran új és jobb álláslehetőségekhez juthatnak. Emellett az önkéntesség utat jelenthet az aktív elfoglaltsághoz a munkanélküliség időszakában, segíthet gazdagítani a munkakeresői profilt és

ről is, hiszen jelenleg 12 tagállam rendelkezik kifejezetten az önkéntességhez kapcsolódó jogszabályokkal, másik 12 csupán tágabb, általános jogszabályi keretben kezeli azt, a fennmaradó 3 pedig jelenleg dolgozza ki az erre vonatkozó részletesebb szabályozását.

Az Önkéntesség Európai Éve a tervek szerint segít majd csökkenti az unión belüli önkéntes tevékenység előtt álló akadályokat, erősíti az önkéntes szervezeteket, javítja az önkéntesség minőségét, elismeri és jutalmazza az önkéntes tevékenységeket, valamint növeli a tudatosságot az önkéntesség értékéről is.

2011 – az önkéntesség európai éve

megkönnyítheti a munkaerő-piaci visszaülledést - mindez a gazdasági válság időszakában különösen fontos lehet a társadalomnak.

Az Unió tagállamainak önkéntességgel kapcsolatos hagyományai, felfogása, kultúrája igen eltérő, ezért az önkéntes munkát végzők százalékos aránya is országonként változik. A Bizottság által meghatározottak alapján „nagyon magas” (40%) aránnyal rendelkezik Ausztria, Hollandia, Szlovénia és Nagy-Britannia, azonban Bulgária, Görögország, Olaszország és Lettország lakosságának kevesebb, mint 10%-a vállal önkéntes tevékenységet. Hasonló mondható el a jogszabályi háttér-

kével és fontosságával kapcsolatosan. Ez azért is fontos az Uniónak, mert ahogy Viviane Reding fogalmazott, „az önkéntesség erősíti európai alapértékeinket – a szolidaritást és a társadalmi kohéziót.”

Ennek elérése érdekében a Bizottság ösztönözni fogja a legjobb gyakorlatok cseréjét az egyes tagállamok hatóságai és önkéntes szervezeti között, valamint kiemelt figyelmet fordít az önkéntesek képzésére, akkreditációjára, illetve a minőség biztosítására. Ezen túl pedig támogatja az európai szintű hálózati kezdeményezéseket az önkéntes szervezetek és a vállalkozások közötti határon átnyúló cserék ösztönzésével.

Az európai döntéshozók úgy látják, hogy az európai polgárok társadalmi szerepvállalásra való ösztönzése leghatékonyabban a sporton keresztül valósulhat meg (EurActiv 15/11/10) Ezt alátámasztja egy másik Eurobarometer felmérés, amely kimutatta, hogy a sport és a szabadban végzett tevékenységeket gyakorló klubok vonzzák a legnagyobb arányban az önkénteseket (34%), amelyet az oktatás, művészet, zene vagy kulturális tevékenységgel foglalkozó szervezetek (22%) követnek.

Ezeknél kevesebb a segélyszervezeteket (17%), valamint a vallási szervezeteket (16%) önkéntes munkával támogatók aránya.

Magyarországon az Önkéntes Központ Alapítvány legutóbbi, 2004-es felmérése szerint (Czike Klára - Kuti Éva: Lakossági adományok és önkéntes tevékenységek; Nonprofit Kutatócsoport Egyesület, Önkéntes Központ Alapítvány, 2005) a magyar lakosság 40 százaléka (mintegy 3,5 millió fő) kapcsolódott be valamilyen önkéntes tevékenységbe. A legtöbbet a lakó-

helyi, települési segítségnyújtás, hivatalos ügyek intézése, illetve a szociális, egészségügyi, művelődési területen tevékenykedő szervezetek segítése területén végeztek, ugyanakkor legszívesebben a gyermekek számára nyújtanak támogatást, de magas a fogyatékosokat támogató, illetve az idős emberek számára végzett önkéntes tevékenység is.

2010. december 5-én, az Önkéntesség Nemzetközi Napján tartott sajtótájékoztatón Győri Enikő EU-ügyekért felelős államtitkár kiemelte, hogy Magyarország tanácsai elnöksége idején kiemelt szerepet kap az önkéntesség, mivel álláspontja szerint „pusztán gazdasági eszközökkel nem lehet megoldani valamennyi problémát, a polgároknak aktívvá, cselekvőképessé kell válniuk, hogy tegyenek saját, illetve közösségük sorsának jobbra fordulásáért.” A magyar tanácsai elnökség kiemelt feladatának tekinti, hogy Európában is bemutassák „a nemzetközi összehasonlításban is páratlan és folyamatos önkéntes tevékenységet, amely a magyarországi közösségekre, civil szervezetekre, egyházakra és egyénekre jellemző.” - fejtette ki az államtitkár asszony. Az Önkéntesség Európai Éve 2011 programhoz kapcsolódóan számos programot szerveznek magyar helyszínekre.

Elindult a <http://www.onkentesseg2011.hu/> honlap az Önkéntesség Európai Éve, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Társadalmi és Civil kapcsolatok Főosztálya által fenntartott honlapja. A weblapon minden információ megtalálható az évvel kapcsolatosan: dokumentumok, események, pályázatok, médiatár, sajtószemle, jó gyakorlatok.

Összeállította:

Knyihár Éva

*Baranya Megyei Önkéntes Centrum
szakmai vezető*

Egyedülálló Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ nyílt Kecskeméten

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Kecskeméti Csoportja újszerű intézményt nyitott meg: a Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központot. A halmozottan hátrányos helyzetű hajléktalanok, szociálisan rászorultak részére létrejött komplexum a VELUX Alapítványok támogatásával valósult meg.

A Máltai Szeretetszolgálat 2008-ban a VELUX Alapítványoktól – a Dán Kulturális Intézet közreműködésével – közel 900 ezer euro (kb. 230 millió forint) összeget nyert a fenti projekt megvalósítására.

A jelentős, átfogó non-profit célkitűzéseket támogató VELUX Alapítványok évek óta jelen vannak különböző projektekkel a kelet-közép-európai régióban, a központi célkitűzéseknek megfelelően a korábbinál nagyobb figyelmet fordítanak a magyarországi kezdeményezésekre.

„Rendkívül fontos programot indított a Máltai Szeretetszolgálat, melynek támogatása egyértelműen illeszkedik a VELUX Alapítványok szemléletmódjába, hiszen igyekszünk olyan területeken is jelen lenni, melyek kevesebb segítségre számíthatnak. A hajléktalanság kérdésének megoldása nagy kihívást jelent ma Magyarországon és közös érdekünk az otthonatlan emberek visszavezetése a társadalomba” – mondta a projekt támogatásának háttéréről Kónya István, a VELUX Alapítványok magyarországi képviselője.

Óz Beáta, a VELUX Magyarország Kft. értékesítési vállalatának ügyvezetője hozzátette: „A VELUX Alapítványok támogatásai mögött nemzetközi háttér áll, amennyiben a vállalatcsoporthoz tartozó, több mint 40 országban működő cégek nyereségének jelentős hányadát fordítja erre a célra. Ennek keretében Magyarországon szociális célú programokra 2007 óta több mint 1,5 milliárd Ft jutott.”

A projekt keretében a hajléktalan személyek részére egy olyan új épület készült el, amelyben megszervezésre került az időszakos és átmeneti elhelyezés, a foglalkoztatás, a rehabilitáció, valamint a tartós elhelyezés is.

„Minden ember, aki belép majd az ajtónkon, törődést, szeretetet szolgáló közösséget kell, hogy találjon! Olyat, amely segítséget és esélyt kínál számára ahhoz, hogy az életén keletkezett szakadásokat összefoldozza. A projektben számomra a legnagyobb siker az volt, hogy lehetőséget kaptunk ennek megvalósítására – mondta el Rigóné Kiss Éva projektvezető, a kecskeméti Máltai csoport vezetője.

A projekt megvalósítása az előkészítő munkálatokkal együtt 36 hónapot igényelt. A szervezés 2008 májusában kezdődött, a szolgáltatásokat 2011 áprilisában indította az Egyesület.

Az intézmény működtetése, mintegy 30 munkatárs alkalmazását tette lehetővé, akik 100 személynek szálláslehetőséget, közel 50 főnek nappali ellátást biztosítanak.

Az eredmények számokban:

- Az **1350 m²**-es hajléktalanellátó központ különböző szolgáltatási elemek kiépítésével bővítette és fejlesztette Kecskemét hajléktalan-ellátását.
- ~ **20** fő rehabilitációja indul el.
- ~ **20 fő** tartós lakhatása rendeződik.
- Évente kb. **4-5 személy** végleges visszailleszkedése várható a program révén kilépve a hajléktalanságból.
- **Modellértékű** foglalkoztató, rehabilitációs szolgáltatás és önálló lakhatási lehetőség került kialakításra.
- A társintézményekkel történő **együttműködés** segíti a hajléktalan, lakástalan személyek személyesebb gondozását.
- **Hiányzó ellátási** formák jöttek létre (szociális otthon, rehabilitációs otthon, kivezető lakások)
- **101 szálláshely** által csökken az utcán élők száma.
- A kivitelezés során korszerű, egészséges, biztonságos, esztétikus környezetet biztosítottunk **európai színvonalon** az ellátottak számára

A központban kialakítandó intézmények:

- nappali melegedő
- éjjeli menedékhely
- átmeneti szállás
- szociális otthon hajléktalanok számára
- rehabilitációs otthon
- utcai gondozó szolgálat

Nem végállomás a hajléktalanság!

A központban személyes kíséréssel, szociális gondozással lehetővé válik majd:

1. Foglalkoztatás-rehabilitáció

A programban 20 hajléktalan személy számára biztosítunk fokozatosan munkalehetőséget. A tervezett tevékenységek között van a ruhajavítás, Máltai védjegyes termékek előállítás-promóciós anyagok, adományba kapott ruházat feldolgozása, továbbhasznosítása, virágpalánta előállítása, üvegvisszaváltás, gyógynövénytermesztés.

A foglalkoztatás célja az, hogy gondozottak a rendszeres munkavégzés révén

képessé váljanak az önellátásra, a családba és társadalomba való eredményes visszailleszkedésre, azaz az önálló életre.

A rehabilitációs programon belül az igényeknek megfelelően

- a) tanfolyami oktatáshoz, képzéshez nyújtunk segítséget
- b) tematikus foglalkozásokat szervezünk,
- c) szabadidős, kulturális és közösségi programokat biztosítunk.

A tematikus foglalkozásokban a lakhatásra, pénzkezelésre, életvezetésre készítjük föl leendő lakóinkat.

2. Kiléptető lakások

A központban a rehabilitációs otthon keretében 7 db kiléptető lakás kialakítása történt meg, melyek mintegy önálló albérlésként szolgálnak a rehabilitációban részt vevő hajléktalanok számára. Így még intézményi keretek között, szociális munkások segítségével sajátítják el az önálló életet.

A következő lépésben a gondozottak már intézményen kívüli, saját albérléskeresnek. A „kiléptetés” után a szociális munkások még fél évig figyelemmel kísérik a már önálló életet élő, de már nem hajléktalan személyt.

A programban részt vevő hajléktalanok a foglalkoztatási program révén visszazsoknak a napi rendszerességgel végzett munkavégzés szabályaihoz, a kiléptető lakások révén folyamatos segítség mellett megtapasztalhatják az önálló életvezetést, a rehabilitációs programok pedig felkészítik és megtanítják a klienst azon helyzetek kezelésére, melyekkel a központból kikerülés után találkozhat.

Az ellátottak igényei mellett a környező lakosságnak is új szolgáltatásokat nyújt a központ:

közösségi terem használata, ingyenes szocio-busz szolgálat, jogi és egészségügyi tanácsadás, más civil szervezeteknek helyiség és raktározási lehetőség biztosítása

A környezet tisztán tartása és rendezettsége érdekében a Szeretetszolgálat parkosítást hajtott végre, melynek fenntartásáról folyamatosan gondoskodik.

A terület rendjének fenntartása, valamint a lakosság felé történő bizalom erősítése érdekében a polgárőr-szolgálat rendszeresen jelen lesz a környéken, a Kecskeméti Rendőrkapitányság együttműködésével pedig, fokozottabb rendőri jelenlétre lehet majd számítani.

Számvevőszék a civileknél

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2011-es ellenőrzési tervébe kiválasztásra került a Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) is. A vizsgálat tárgya: „A Nemzeti Civil Alapprogram működésének-támogatásának hatása a társadalmi és civil kapcsolatok fejlődésére, egyes kiemelt fontosságú, közhasznú feladatok hatékonyabb ellátására”

Az a „megtiszteltetés” ért bennünket, hogy belekerültünk a reprezentatív ellenőrzési mintába. Az értesítő levéllel rögtön érkezett az első feladat: az ÁSZ honlapjáról letölthető tanúsítvány kitöltése, elektronikus beküldése.

Találtunk statisztikai jellegű adat-szolgáltatást, valamint az elmúlt négy évben kapott támogatásokról (nem csak NCA!) kellett részletesen számot adnunk. Ez elsősorban a nagyobb szervezeteknél jelentett alapos kutatómunkát. 2007-re visszatekintve, teljes pályázati dokumentációkba bújva kerestük a dátumokat, összegek megosztását évekre, költségnevekre. Első ránézésre egyszerűnek tűnt, hiszen ott az EPER a pályázatok listájával, a közhasznúsági jelentés, ahol szintén évente részletezzük a különböző költségvetési támogatásokat. De miután az EPER-ben egyik „fontos” dátum a pályázat beadásnak időpontja, nem találjuk a szerződéskötés időpontját, a pályázati költségvetések szerkezete pedig ritkán követte szigorúan a számviteli kategóriákat.

Évente 5-6 féle pályázati támogatás adatainak összegyűjtése, illetve az egyéb kérdésekre adott válaszok egy munkatárs majdnem 1 heti munkáját jelentette. Itt volt az első komoly problémánk, hiszen a beküldési határidő február 10. volt, a felkérő levelet pedig alig 1 héttel előtte kaptuk készhez. A tanúsítványból számomra elsősorban az ellenőrzési program címében megfogalmazott „hatása” szó hiányzott. Nem találtam azokat a kérdéseket,

amik azt kutatják, hogy a szervezetünk számára, mit jelentett az NCA. Erről sokat tudnánk mesélni az adatokon túl.

Nem sokkal érkezett egy kedves telefon, amikor tájékoztattak arról, hogy elért a következő „megtiszteltetés”, kiválasztottak a helyszíni ellenőrzésre. Ekkor kezdtem úgy érezni magam, mint pályakezdő koromban, amikor egy álláspályázatnál örömmel értesítettek, hogy az első, majd a második válogatáson is túljutottam és még további 11 sors-társ, majd mégsem én nyertem. Hát most nyertünk, de mégsem ugrottam ki a bőrből. A meglepetés leginkább az volt, hogy az ellenőrzés 1 hétig tart (április 18-22). Akkor még el sem tudtam képzelni, hogy fogjuk ezt megoldani épp a Születés Hete program szervezésének véghajtásában. A korábbi ESZA ellenőrzések nem tartottak tovább 1 napnál.

A hátralévő időt sem töltöttük tétlenül, hiszen a tájékoztató levélben megjelölt pályázatok teljes anyagának, munkaügyi, számviteli szabályzatok, dokumentumok előkészítése várt ránk. Mire ezzel végeztünk megtelt a tárgyaló színes mappákkal. Egyik kiválasztott, (éppen futó) NCA pályázat dokumentumaival nem tudtunk szolgálni.

Az ellenőrzési programból tudtuk meg, hogy országosan összesen 213 szervezetnek kellett kitöltenie a tanúsítványt, és 45 szervezetet választottak ki helyszíni ellenőrzésre.

Az ellenőrzési program 1 hetéből 1 napot sikerült lefaragni. Azt csak titkon reméltem, hogy ez nem csak a Húsvéti ünnep előtti Nagypéntek miatt alakult így, hanem az anyagaink rendezettsége segítette az ügy sikeres előrehaladását.

A hétfőn reggel pontosan érkező ellenőr urak, rendkívül alaposak és önállóak voltak. Ez utóbbi sokat segített, hogy az Egyesület élete, munkája normál folyamban haladhatott tovább ezen a héten is. Az

első átbeszélés után az előkészített mappák között már jól eligazodtak, időnként egy-egy kérdés merült fel. Az ellenőrzés során terítékre kerültek a civil lét kérdései is, amik gondot okoznak egy-egy pályázat lebonyolítása, vagy elszámolása során.

Nagyon alaposan vizsgálták a számlák záradékolását, a kettős finanszírozás kiszűrését, a vásárolt eszközök meglétét, az elkülönített pályázati nyilvántartásokat. Számomra meglepetés volt, hogy két évi önkormányzati működési támogatásunk is az ellenőrzés tárgya volt, nem világos számomra, hogy függnek össze az NCA hatékonyságával.

Ami továbbra is hiányzott számomra az ellenőrzési célban megfogalmazottak, hogy miként is hasznosultak, szakmailag hogyan fejlődött a civil szféra az NCA támogatásoknak köszönhetően. Igazából komoly szakmai, tartalmi kutatással nem találkoztam. Számomra ez pénzügyi, jogi ellenőrzés volt, a szabályos felhasználást vizsgálták, de nem vizsgálták a hatékony felhasználást.

Számvevői jelentést a saját szervezetünk ellenőrzésére vonatkoztatva kaptunk, de az egész program következtéseit még nem olvashattuk.

Számunkra összességében pozitívan zárult az ellenőrzés, komolyabb hiányosságot, szabálytalanságot nem találtak. A megjegyzések épülésünkre szolgálnak, most már tudom, hogy soha sincs hova fejlődni adminisztrációban/bürokráciában. Az ellenőrzésre fordított idő (tanúsítvány kitöltése, felkészülés, helyszíni ellenőrzés) nem volt kevés. Kérdés számomra, hogy tudja ezt megoldani egy kisebb szervezet, ahol nincs alkalmazott, a tisztségviselők társadalmi munkában gondolják az Egyesület pályázatait?

*Czebeiné Nemes Bernadett
Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület
Zalaegerszeg*

Ismét úton a proHáló – Székelyudvarhelyi tanulmányút

Ismét úton a proHáló... Hálózatunk tagjai több országban jártak már tanulmányúton (Németország – Berlin, Lengyelország – Varso, Dél-szlovákia, Franciaország – Savoie, Spanyolország – Madrid, Erdély – Kolozsvár, Kárpátalja – Beregszász). 2008-ban néhány tagunk képviseltette magát az erdélyi magyar civil szervezetek éves konferenciáján, a Civil Fórumon, ahol a látogatás célja a kapcsolatok mélyítése, és a nemzetközi megalapozás elindítása volt, majd ezt követően 2009-ben került megrendezésre a fókuszban a Hálózatok programsorozatunk első külföldi tapasztalatcsérjére Erdélyben. Így e program folytatása képen 2010 szeptemberében a Civitas Alapítvány meghívására szerveztünk Székelyudvarhelyi tanulmányutat, hogy közös erővel és akarattal gyarapítsuk tudásunkat és építsük közös együttműködési lehetőségeinket, a 4 napos **II. Udvarhelyszéki Gyümölcsfesztivál és a KÖZÖSSÉGALAPÚ VIDÉKI GAZDASÁGFEJLESZTÉS – KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK** – szakmai nemzetközi konferencia keretein belül.

Első megállónk az út során Nagyvárad – Kanonok sor volt, majd tovább mentünk a Királyhágón át Kolozsvárra, ahol megtekintettük a főteret, a Házsongrádi temetőt, Mátyás király Kolozsvárott született, megtekintettük szülőházát. Ezek a városok magukon viselik soknemzetiségű lakóik keze nyomát, de mindig megmaradtak magyarnak.

Második itt töltött napunkat Székelyudvarhely térségének megismerésére szántuk, így látogatunk el Csiksomlyóra a Mária Kegyetemplomhoz, mely a legnagyobb magyar katolikus búcsújáráhely

a Székelyföld szívében, Gyergyószentmiklósi Örmény-katolikus templomhoz, mely erődtemplomnak tűnik, ugyanis a templomot nyolcszögű, meredek cserepes sisakkal fedett két lőportorony és lőrésekkel ellátott kőfal veszi körül. Ezután utunkat a Gyilkos-tó irányába vettük, mely Erdély egyik legszebb tava fenyvesekkel, meredek sziklafalakkal, ezt követően a Békás-patak mentén továbbsétáltunk Európa egyik természeti ritkasága, a Békás-szoros felé, estére térvén a Bucsin tetőn keresztül visszajutottunk szálláshelyünkre, ahol a Gizi Panzió, fantasztikus ellátásával koronáztuk meg a napot.

www.szekelyfoldiinfo.ro/Menu/Szallashelyek/Panziok/Gizi.html

Itt létünk fő célja, szeptember 23-án részt vettünk a szakmai konferencián, ahol 9 ország közel 150 fővel képviseltette magát.

A konferencia programja:

Közösségalapú gazdaságfejlesztés Székelyföldön. Táj – Lolumbán Gábor, Civitas Alapítvány

Partnerség révén fejlesztünk – Knut Kingstad, az Innovation Norway

Hagyományaink Gyümölcssei projekt bemutatása – Már István projekt koordinátor, Civitas Alapítvány a Polgári Társadalomért

Az udvarhelyszéki gyümölcsészet hagyománya régen és napjainkban – Hajdó Khell Noémi, a Turisztikai Programok Fejlesztéséért Egyesület alapító tagja

Értékteremtés innovatív projektek révén – Cristi Gherghiceanu, az ADEPT Alapítvány igazgatója

Közvetlen értékesítési rendszer a Nyárádmentén – dr. Hajdu Zoltán, a Fókusz Öko Központ ügyvezető igazgatója

Gyümölcsös örökség – kezdeményezések és eredmények a Gömör-Tornai térség gyümölcs-termesztő hagyományainak továbbélésében – Hudák Katalin, az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány programvezetője, Magyarország

Norvég vidéki gazdaságfejlesztési politika – Anne Siri Brandrud, a NorgesVel nyugat-norvégiai igazgatója

Az almafarm (Apple garden) modell bemutatása – Sissel Gransæther gazdálkodó, Norvégia

A Transylvania Authentica, védjegy – Bándi Enikő, a Polgártárs Alapítvány projektasszisztense

A gazdálkodók ökológiai tudásának jelentősége a vidéki területek jövőjéért – Philippe Baret, a Geysier Egyesület elnöke, Franciaország

Majd zárásként a gyümölcsfesztiválon 16 udvarhelyszéki faluközösség állította ki és kínálta a hagyományos gyümölcsfajtákból készült lekvárkülönlegességeit, és gyümölcsös süteményeit, majd volt színpadi sokadalom: néptánc, ének zenekar, gyermekszínmű, lekvárfőző, evő-ivó verseny, a fesztivál sikeres volt, 7-9 ezer látogatót fogadott és körülbelül 7500 üveg gyümölcsstermék fogyott el.

A fesztivál és a konferencia lehetőséget teremtett a romániai térségekkel való ismerkedésre (többek között a leendő LEADER térségekkel), együttműködések kialakítására, és alkalmat teremtett a vidéki közösségek által megvalósított fejlesztések megismerésére.

Sokan ismerik a székely anekdotákat, ahol megmutatkozik a népfainak szókimondása és csavaros észjárása. A székely ember minden

élethelyzetben feltalálja magát... így természetesen mi begyűjtöttük a székely szólások, és viccek remekeit:

A székelyek három nagy igazsága:

1. A sör nem alkohol!
2. (A nő nem ember!)
3. A medve nem játék!

A rendőr megállítja a székely parasztbácsit

– Hé, bátyám, mit visz azon a szekéren?

A parasztbácsit odahajol a rendőr füléhez, és belesúgja:

- Szénát.
- És miért sugdolózik?
- Hogy a lovak ne kérjenek!

Hálózatunk tagjai szakmai tapasztalatokkal, és megható érzésekkel tarsolyukban tértek haza.

Együttműködési lehetőségeink magyar tájon, magyar emberek között újabb lehetőséget jelentet-

tek számunkra. Így Wass Albert lenti sorait szívünkbe vésvé mi is tovább munkálkodunk magyarmagyar civil kapcsolatok felvirágoztatásáért.

Wass Albert üzenete a Magyar Nemzetnek:

„Ébredjete fől Magyarok.
S legyetek újra Nemzet,
váljatok újra nemzetté,
ahol nem az a fontos, hogy
ki mennyi pénzt hoz az országba,
hanem hogy ki mennyi jót, szépet
és hasznosat tud cselekedni
a Magyar közösségért.

*Hudi Zsuzsanna
Veszprém Megyei Civil Hálózatért
Közhasznú Egyesület
Veszprém*

